7/334

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

SAYI : KDD.SÖ.1.01/2154 .../04/2003
KONU : Sözlü Soru Önergesi

18 NİSAN 2003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : 02.04.2003 gün ve KAN.KAR.MD A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/334-1198/4861 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız ekinde gönderilen Isparta Milletvekili Sayın Mevlüt COŞKUNER'e ait 7/334-1198 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin, Bakanlığımız görüşü ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Sami GÜÇLÜ
Bakan

EKLER:
EK - 1 Görüş 7/334-1198 (1 adet-2 sayfa)

7/334

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Mevlüt COŞKUNER
Isparta Milletvekili

Esas No : 7/334-1198

Soru 1) Tarımsal sulama statüsündeki abonelerin enerji bedelleri borçlarının ertelenmesi nasıl ve hangi kuruluştan sağlanacaktır ?

Cevap 1) Sulama Kooperatifleri 1163 sayılı kooperatifler kanununa tabi olarak her ne kadar Bakanlığımızca kurulmakta ise de alt yapı olarak Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, sondaj ve derin kuyu pompalarında ise Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün görev alanı içerisinde yer almaktadır.

Elektrik enerjisi kullanımı ve ücretleri ve buna bağlı olarak enerji borçlarının ertelenmesi Enerji Bakanlığı'na bağlı olan TEDAŞ Genel Müdürlüğü'nce yürütülmektedir.

Soru 2) Sulama kooperatiflerinin elektrik kesintisi ve borç erteleme talepleriyle ilgili nasıl bir yol izlemeyi düşünüyorsunuz ?

Cevap 2) Tarımsal sulama için kurulmuş sulama kooperatiflerindeki sulama tesislerinde tüketilen elektrik enerjisine (motopomp, aydınlatma) tarımsal sulama tarifesi uygulanmaktadır. Bu uygulama Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanlığı'nca çıkarılan 09.11.1995 tarih ve 22458 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Elektrik Tarifeleri Yönetmeliği esaslarına göre yapılmaktadır.

Sulama kooperatiflerinin sulama hizmetlerinde tükettikleri enerji bedellerinden doğan gecikmiş borçlarından ve faizlerinden taksitlendirilerek ödenmesi hususunda TEDAŞ Genel Müdürlüğü'nce 12.03.2002 tarih ve 14-103 sayılı kararlarında tarımsal sulama abonelerinin Mart 2002 ayı sonuna kadar tükettikleri enerji ile daha önceki yıllarda tüketilen enerjiye ait borçlar için (enerji bedeli, anapara, gecikme zammı, KDV dahil) 30.02.2002 tarihine kadar müracaat ederek protokol yapılması halinde bu borçların protokol tarihinden itibaren ödeme devresi, gecikme zammı uygulanmadan azami 30 ay taksitle ödenmesi karara bağlanmıştır.

Soru 3) Sulamaların salma sulama yöntemiyle yapıldığı ilimizde bu yöntemle Eğridir Gölünden fazlasıyla su çekilmektedir. Daha ileriki zamanlarda bu Eğridir Gölü için potansiyel bir tehdit unsurudur. Sulamalarda daha bilimsel bir yöntem olan damla sulama yöntemine ne zaman hayata geçirmeyi düşünüyorsunuz. Eğer düşünüyorsanız bu konuda çalışmalarınız nelerdir ?

Cevap 3) Eğridir gölünden yapılan sulamalarda yılda 91 milyon metreküp su ihtiyacı olmasına rağmen 2002 yılında 132 milyon metreküp su kullanılmış olup, bu suyun yaklaşık % 50'si kanallarda ve salma sulama sonucunda kaybolmuştur. Yaklaşık 200 milyon metreküp su da buharlaşma yoluyla kaybolmaktadır.

Bakanlığımız, Damla Sulama yöntemleri konusunda çiftçilere eğitim ve yayım hizmetleri sunmaktadır. Sulama yatırımları Bayındırlık Bakanlığı'na bağlı DSİ Genel Müdürlüğü'nce yürütülmektedir.

Isparta İl Müdüdürlüğü'müzce özellikle son 3 yıldır salma sulamanın zararları ve yeni sulama tekniklerinden damla sulama ve mini spring sulama yöntemlerinin avantajları konusunda sürekli üreticilerimize eğitim çalışmaları düzenlenmektedir. Bu eğitimler üreticilerimize gündüz ve gece eğitimi olarak devam etmektedir.

Isparta İl Müdürlüğü'müze ait elma, kiraz ve bağ tesisleri damla sulama sistemi kurularak sulanmakta ve üreticilere uygulamalı olarak gösterilmektedir. İl genelinde 9 ayrı ilçede 15 adet Özel İdare Müdürlüğü kaynaklı bodur elma ve kiraz bahçesine damla sulama sistemi kurulmuş olup, bütün çiftçilere uygulamalı olarak gösterilmektedir.

Yapılan tarımsal panellere sulama firmaları davet edilerek çiftçilerimizle görüşmeleride sağlanmaktadır.

Devlet Su İşleri ve Belediyelerce işletilen sulamalarda damla sulama sistemine geçen üreticilere % 40-50 oranında sulama ücretlerinde indirim yapılmaktadır. Bütün bu çalışmalar sonunda Isparta'da yeni sulama sistemlerini kuran 4 adet firma faaliyete başlamış, ayrıca Antalya'nın yakın olması sebebi ile Antalya'dan da çok sayıda firma çalışma yapmaktadır. Üreticilerimizin bu konuya ilgisi büyüktür. İmkanı olan üreticiler hemen bu sisteme geçmektedir. Yeni sulama sistemleri her geçen gün Isparta merkez ve ilçelerinde biraz daha fazla yayılmaktadır

Soru 4) Üreticilere ; satın aldıkları hayvan sağlığı zirai mücadele ilaçlarına fatura bedellerinin (ilacın çeşidine göre) % 10 ile % 25 oranında yapılan destekleme 31.12.2001 tarihi itibari ile uygulamadan kaldırılmıştır. Ayrıca ; 1994 yılından itibaren yapılan kimyevi gübrelere destekleme Eylül 2001 tarihinde kaldırılmıştır. Bu uygulamaların tekrar yürürlüğe konulması düşünülmekte midir ?

Cevap 4) Kimyevi gübre tedarik ve dağıtım sistemi 05.06.1986 tarih ve 86/10715 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile libere edilmiş olup, kimyevi gübre fiyatları serbest piyasa koşullarına göre oluşmaktadır. Bakanlığımızın fiyatlara herhangi bir müdahale yetkisi bulunmamaktadır. Tarımda kullanılan kimyevi gübrelerin desteklenmesi IMF'ye sunulan niyet mektubu ve doğrudan gelir desteğinin yürürlüğe girmesi nedeni ile 31.12.2001 tarihi itibariyle son verilmiştir. Kimyevi gübre sektörümüz %90'lara varan oranda dışa bağımlı bir sektör olup, piyasalarda meydana gelen dalgalanmalar ile döviz kurunda meydana gelen artışlara paralel olarak kimyevi gübre fiyatlarında artışlar yaşanmaktadır. Genel Müdürlüğümüzce çiftçilerin aşırı fiyat artışından etkilenmemesi ve kaliteli gübre temin etmesi amacıyla kimyevi gübre sektöründe gerekli düzenlemeler ve denetimler sürekli yapılmaktadır. İthalat ve ihracat ile ilgili ortaya çıkan sorunları giderici tedbirler zamanında alınarak aşırı fiyat artışlarının önüne geçilmiştir.

Bakanlığımızca alınan bu önlemler sayesinde 2002 yılı kimyevi gübre fiyatlarında 2001 yılı tüm gübrelerin ağırlıklı ortalamasına göre %25 artış olmuştur. Bakanlar Kurulunca kimyevi gübrenin desteklenmesine yönelik bir karar alındığı takdirde çiftçilerimizin daha ucuza kimyevi gübre tedarik etmeleri sağlanacaktır.

Zirai mücadele ve veteriner ilaçlarına uygulanan destekleme ödemeleri 01.12.2001 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlükten kaldırılmıştır.

Zirai mücadele ve veteriner ilaçlarına uygulanan destekleme ödemelerinin yeniden düzenlenmesi ile ilgili olarak ; Zirai Mücadele ilaçları ve veteriner ilaçları, bitkisel ve hayvansal ürünlerin maliyetinde genelde çok düşük oranlar oluşturduğu göz önüne alındığında çiftçiye fazla bir gelir getirmediği uygulamada görülmüştür.

Çiftçilerimizin daha fazla desteklenmesi amacıyla ; Çiftçi Kayıt Sistemi ve Doğrudan Gelir Desteği projesi uygulaması başlatılmıştır.

Bu proje ile;

. Ülke genelinde üreticilerin gerçek kayıtlarının yapılmasını sağlamak,

. Yürürlükteki mevcut tarımsal desteklerin gerçek üreticilere ulaşmadığı ve bu desteklerin zamanla kaldırılarak ülke ekonomisine getirdiği aşırı finansman yükünü azaltmak,

. Küçük üreticilere parasal destek sağlayarak sosyal dengeyi sağlamak,

. İleriki yıllarda elde edilen çiftçi kayıtlarına dayalı olarak doğrudan gelir desteğinden ürün planlanması, ihracata ve ürün desteklerine yönelik olarak yararlanmak,

. Elde edilen çiftçi kayıtlarının her sene güncelleştirilerek sağlıklı tarım politikalarının oluşturulması ve özellikle Avrupa Birliğine giriş için gerekli zemini hazırlamak,

. Fiyatların serbest piyasa ortamında oluşmasını sağlamak, amaçlanmaktadır.